

Українська Католицька Церква Св.Родина

Парох: о. Микола Олвіян Попович
225 N. 4th St.

Lindenhurst, NY 11757

Phone: (631) 225-1168 / Fax: (631) 225-1177

E-mail: popovici1@aol.com

Web Page: www.holyfamilyucc.com

Facebook: Saturday School:

<https://www.facebook.com/HFUkrainianSchool>

Holy Family Ukrainian Catholic Church

225 N. 4th St., Lindenhurst, NY 11757

Pastor: Fr. Olvian Nicolae Popovici

Phone: (631) 225-1168 / Fax: (631) 225-1177

Parish Center: (631) 225 - 1203

E-mail: olvianpopovici@yahoo.com

Trustees: Silvia Smith (516) 712 - 5526

Nadiya Moskalyuk (631) 579-1519

Choir Director: Iryna Popovych 943-3348

Nataliya Popovici – English cantor

Web Page: www.holyfamilyucc.com

Sunday Divine Liturgies: 9:00 am - English / 10:15 am - Ukrainian

Weekday Divine Liturgies: 8:00 am or 9:00 am or 7:00 pm

Holy Days Liturgy: 9:00 am or Previous Day at 7:00 pm

No. 1A/19

CHURCH BULLETIN – ЦЕРКОВНИЙ ВІСНИК

January 6, 2019 / Січень 6, 2019

РОЗКЛАД БОГОСЛУЖЕНЬ:

Неділя 6 - го Січня, 2019 р. Надвечір'я Різдва Христового. *Св. прпмчч. Євгенії.*

10:00-год. вечора - Велике Повечір'я з Литією –
(З нами Бог) - укр. мовою.

Понеділок 7 - го Січня, 2019 р. РІЗДВО ГОСПОДА БОГА І СПАСА
НАШОГО ІСУСА ХРИСТА.

Святковий Глас: Апостол: до Галатів 4:4-7. / Євангеліє: Матей 2:1 – 12.
(9:00 – 10:00 год. ранку) – Сповідь

10:00 год. ранку – За Парафіян - укр. мовою.
- Мирвання з роздачою просфори після Служби Божої.

Вівторок 8 - го Січня, 2019 р. Собор Пресвятої Богородиці та
св. Йосифа Обручника (Храмовий Празник нашої парафії).
Св. свщчч. Євтимія, єп. Сардійського.

9:00 год. ранку – За Парафіян - укр. мовою.
Мале освячення води; Мирвання з роздачою просфори після Служби Божої.

6:45 год. вечора – Панахида в Пам'ять Митрополита **†**Константина
Богачевського

7:00 год. вечора – За Парафіян - укр. мовою.

Середа, 9-го Січня, 2019. Св ап., первомч. й архидиякона
Стефана.

9:00 год. ранку - Служба Божа - укр. мовою.

Про святкування Різдва у Східних Католицьких Церквах

Христе, наш Захиснику, взявши на себе людське тіло, Ти дав нам ласку стати Богоподібними (Св. Іван Дамаскин)

Східна католицька церква має прекрасні та давні традиції святкування Різдва, яке зазвичай, називають Празником Різдва Господа. Час до Різдва відомий, як період до Різдва Христового, і він триває довше, ніж Пилипівка. Вона має кілька різних практик.

Піст: східні католики готуються до великого свята постом – подібно до Великого посту. Цей піст називається передріздвяним або Пилипівкою, оскільки починається після свята Св. Филипа 14 листопада і триває 40 днів до Різдва Христового. У деяких Церквах, які в Сполучених Штатах, передріздвяний піст починається після свята Непорочного Зачаття Святої Анни в Східних Церквах.

Царські часи: це особливе богослуження, яке сягає часів Імператора та Візантійської імперії в Константинополі. Службу служили лише тричі на рік, один з яких на Святвечір. Це підкреслює царське походження Христа та Його велич. Дзвони, іконопис, спів, молитви. Тоді не служиться Божественної Літургії, але згодом в день служиться Літургія Святого Василія, котру служать лише десять разів на рік.

Свята Вечеря: святвечір – це день посту; тим не менш, вечеря - важлива подія. Часто стіл прикрашають білою скатертиною та ставлять сіно з круглим хлібом посередині "Колачем". Свічки запалюються, і порожнє місце зарезервовано для "несподіваного гостя", для якого завжди повинно бути місце, на відміну від того, що Марії та Йосифові не знайшлося місця. Традиційно люди колядували раніше, а також обмінювалися подарунками напередодні різдвяного вечора.

Різдвяна ялинка: Різдвяна ялинка, звичайно, не ставилася до Різдва, але напередодні самого празника. Вічнозелене дерево символізує вічне життя, яке нам пропонує Ісус. Прикраси дерева нагадують нам, що Бог благословляє нас і прикрашає кожного з нас дарами та талантами.

Північна – це богослуження, яке служилося саме в опівночі, церковні дзвони дзвонять, щоб оголосити Еммануїла "З нами Бог". Різдвяна літургія багата гімнами та піснями подяки та радості. Вона завжди розпинається словами: "Слава Богу на висотах, на землі мир, людям доброї волі" (Лк 2:14).

Проповідь святого Григорія Великого на Різдво Христове вселяє надію та радість про Різдво Господа лише кількома простими лініями: "Христос народився, прославляйте його!"

Христос прийшов із неба, вітайте Його!

Христос на землі, радійте!

Співай для Господа вся земле,
Радісно хваліть Його усі народи,

Бо Він прославився.

Дорогі парафіяни та гості, запрошуємо Вас до нашого парафіяльного залу на щонедільну каву та солодощі після Божественних Літургій!

Христос Рождається! Славимо Його!**Дорогі парафіяни!**

Ми знову готуємося до святкування Різдва Христового. Яке благословення - усвідомлювати Божу любов до нас і бути запрошеними назавжди у ній перебувати.

Святкування Різдва спонукає нас замислитися над найбільшим даром Бога для нас, яким є Його Син, дар обіцяний великою любов'ю Бога до нас. Першими, хто обожнював і приносив подарунки новонародженому Дитяткові, були пастухи. Як пастирі двадцять першого століття, який подарунок ми йому запропонуємо?

Нехай вашим щедрим даром стане ваше поклоніння Христу, Сину Божому. Річний різдвяний подарунок - це ваш шанс вийти за рамки щоденної підтримки нашої парафії, яку ви підтримуєте через щотижневі, щомісячні конверти. Це ваш шанс зробити подарунок, який створює особливе почуття радості через справжню жертву. Благословенного та щасливого Різдва! Нехай кожен з вас відчує народження Христа у ваших серцях і домах. Нехай Його присутність переповнює вас у Новому році. Перш за все, нехай Різдво стане духовним бенкетом. Зустріньте Його спочатку у Святій Сповіді, потім у Святому Причасті і сповнені рішучості постійно поклоняйтеся Йому протягом усього життя. Нехай це Різдво принесе благодать вашим родинам та всій парафії. Разом ми можемо «зростати до повноти зрілості Христа» (Еф. 4:15).

Нехай теплота і любов, що оточують нас у цьому різдвяному часі, наповнюють нас радістю, яка проливає сяйво протягом року, що надходить.

Бажаю вам благословенного та щасливого Різдва!

Ваш у Христі,

Отець Попович з родиною

Різдвяна ялинка

Ялинка має довгу історію пов'язану з християнством, яка розпочалася в Німеччині майже 1000 років тому, коли св. Боніфатій, який навернув німецький народ до християнства, повчав групу язичників, які поклонялися дубу. У гніві, як стверджується, святий Боніфатій зрубав дуб, і на його здивування, з коренів дуба виросла молода ялинка. Святий Боніфатій вважав це знаком християнської віри. Однак, лише у 16-му столітті ялинки приносили в приміщення під час Різдва. Ось кілька цікавих фактів про історію традиції новорічної ялинки:

1. Задовго до християнства, вічнозелені рослини та дерева мали особливе значення для людей у зимові місяці. Вони хотіли прикрашати свої доми вічнозеленими гілками дерев, вважаючи, що вони проганяють відьом, злих духів, привидів і навіть хворобу. Стародавні єгиптяни і римляни були серед культур, які вірили в силу і красу вічнозелених рослин.

2. Німеччині приписують початок традиції новорічної ялинки в 16 столітті. Широко поширена думка, що Мартін Лютер першим додав запалені свічки до святкового дерева.

3. Перша згадка про новорічні ялинки в Америці була в 1830-х роках, коли німецькі поселенці принесли традицію до Пенсільванії.

4. Коли чоловік німецької королеви Вікторії, принц Альберт, в 1848 році поставив ялинку в Віндзорському замку, традиція народилася в Англії, Сполучених Штатах і Канаді.

5. Різдвяні прикраси почали набирати популярність у 1890-х роках.

6. Хоча американці одразу не перейняли традицію встановлювати новорічні ялинки в кінці 19-го століття, було відзначено, що американці любили, щоб їхні дерева були високими, досягаючи від підлоги до стелі, а європейські дерева зазвичай становили близько чотирьох футів.

7. Німецькі американці використовували яблука, горіхи та печиво марципану, щоб прикрасити свої дерева, в той час як інші американці використовували домашні прикраси.

8. Різдвяні дерева стали популярними в багатьох інших країнах за межами США, Англії та Канади. У Мексиці сцена Різдва Христова була історичною традицією, а іноді в неї були вписані ялинки; в Швеції дерева прикрашають зірками, сонячними променями і сніжинками, виготовленими з соломи.

Різдвяна ялинка пройшла довгий шлях від свого скромного, язичницького походження, аж до того, що вона стала надто популярною для власного блага. Моделі прикрас змінювалися протягом багатьох років. Сьогодні вічнозелені рослини використовуються у великій кількості для прикраси ялинок.

Здебільшого, раніше використовувалися ручні та їстівні предмети. Горіхи, свічки, фрукти та кольорові папери були найчастіше використовуваними елементами для прикрас.

Прикраси, придбані в магазинах, використовуються частіше. Тепер електричні вогні використовуються для прикраси гілок дерев. Суть святкування полягає в зборі членів сім'ї в одному конкретному місці.

Свята Вечеря

Свята Вечеря у переддень Різдва має зібрати за столом усю родину. В цей вечір на стіл ставлять 12 пісних страв. Всі 12 страв на Святвечір мають бути пісними, оскільки це останній день Різдвяного посту. Кутя Найголовніша страва, з якої починають трапезу, є актом жертви Богів. Мак – символ мучеництва, невинно пролитої крові. Мед – символ чистоти, Божого слова. А ще кутя символізує єднання з Богом і світом померлих. Тому її залишають на ніч для душ тих, кого вже немає з нами. Горох Символ Божої весни, яка завжди відроджується в людині після занепаду, символ єдності роду. Капусняк Капуста виступає як символ простоти й водночас міцності, єдності навколо однієї твердої основи – Христа-Бога. Борщ Символ торжества добра. Оскільки господиня готує пісний борщ із різних простих рослин, які дарує їй земля, так само християнин

вишліфовує свою волю із простих щоденних малих здорових практик. Крім того, червоний борщ ще символізує кров вифлеємських дітей, вбитих за наказом Ірода. Голубці Символ цієї страви є уже в назві. Голуб символізує Божу любов, Святий Дух, красу і силу. Риба є загальноприйнятим символом Христа. Грецька аббревіатура ΙΧΘΙΟΣ – ім'я Ісуса читається як "риба". Саме брати-рибалки стали першими апостолами, яким Ісус сказав, що вони будуть "ловцями людей". Три переплетених риби або три риби з однією головою символізують Трійцю. Вареники Символ достатку. Гриби Дві природи Ісуса Христа: божественна (шапка) і земна (ніжка). Часник Символ очищення від гріхів, а також здоров'я. Часник кладуть на чотири кутки столу, а потім їдять, щоб не боліли зуби. Пиріжки (коржі) Символ здоров'я і щастя, які людина зможе отримати в постійному спілкуванні з новонародженим Ісусом. Пампушки Символ свята, радості, які Богом даровані людям. Мільйони святих на небі, які повірили в Ісуса, отримали вічне життя. І кожна людина на землі покликана до цього солодкого, вічного життя. Проводиться паралель між святими і пампухами. Узвар або вода Означає життя, яке Бог надає кожній людині. Свячена вода є символом очищення тіла і душі.

Різдво Господа нашого Ісуса Христа

ХРИСТОВЕ РІЗДВО В ПЕРШИХ ВІКАХ: Протягом трьох перших сторіч християни не мали окремого празника Христового Різдва. У той час був тільки празник Богоявлення, яке святкували 19 січня. Цей празник поєднував у собі і Христове Різдво і Хрещення Ісуса в ріці Йордані. Грецьке слово "Епіфанія" чи "Теофанія", що значить "З'явлення" чи "Богоявлення", у перших віках християнства означало не тільки появу Ісуса Христа при його хрещенні, але і його появу на землі, тобто його народження. Святий Климент Олександрійський (к. † 215) говорить, що за його часів одні уважали 20 травня днем Христового Різдва, інші 6 або 10 січня, а на його думку, це було 18 листопада. В одному творі з III-IV ст., який приписують святому Кипріянові, згадується 28 березня як день Різдва Спасителя. У надписі на статуй святого Іполита Римського (к. † 235) дату Христового Різдва подано на 25 березня. У поясненнях святого Іполита щодо книги пророка Даниїла є така заувага: "Перша поява Господа в тілі, коли Він народився у Вифлеємі, сталася в середу 25 грудня, у 42-ому році Августа, від Адама 5500 року". Святий Епіфаній Кипрський († 403) в полеміці з алогами доводить, що Христове Різдво було 6 січня, а Хрещення — 8 листопада. Установлення дати Христового Різдва вплинуло на усталення дат інших празників, залежних від нього, як Обрізання, Стрітіння, Благовіщення і Різдво Івана Хрестителя. Найдавнішу проповідь на Христове Різдво в Західній Церкві знаходимо в Зенона Веронського († 380). Службу на празник Христового Різдва уклали Роман Сладкопівець, патріарх Герман, Андрій Критський, Йоан Дамаскин, Косма Маюмський і патріарх Анатолій. У VI ст. свята Єлена, мати цісаря Костянтина Великого, побудувала у Вифлеємі храм у честь Христового Різдва. У кодексах цісаря Теодосія з 438 року і цісаря Юстиніяна з 535 року знаходимо закон про загальне святкування празника Христового Різдва.

ХРИСТОВЕ РІЗДВО — НЕЗГЛИБИМЕ ТАЇНСТВО

"Дивне і преславне таїнство бачу: вертеп — небом, Діва — херувимським престолом, ясла — місцем, де народився незмістимий Христос Бог, — Його оспівуючи, величаємо" (Канон утрєні празника). Найбільше і найглибше таїнство християнської віри — це таїнство воплощення Божого Сина. Предвічний Бог стає малою дитиною і не перестає бути Богом. "І Слово стало тілом і оселилося між нами", — каже євангелист Іван (1, 14). "Бог

Предвічний народився", — співаємо в нашій колядці. Христове Різдво це колиска нашої віри. І тільки віра в силу це незглибиме таїнство в покорі прийняти, зрозуміти й адорувати. Святи Отці Східної Церкви перших віків сприймали таїнство воплощення Божого Слова з глибокою вірою і великим пієтизмом. Захоплені цим таїнством, вони мають тільки слова подиву для предивної Божої любові, для жертви, смирення й убогства новонародженого Месії і Спасителя. З їхніх уст лунають оклики невимовної небесної радості, що час спасення вже настав. Як святи Отці, так і наша свята Церква у своїх різдвяних богослужіннях радісно оспівує і величає таїнство народження Божої Дитини. Для скріплення нашої віри і кращого розуміння цього таїнства хочемо навести уривки з різдвяних проповідей святих Отців та з наших різдвяних богослужб. Три речі заслуговують на особливу увагу: велич і значення Христового Різдва, спосіб воплощення та радість з появи Спасителя.

ВЕЛИЧ І ЗНАЧЕННЯ ХРИСТОВОГО РІЗДВА

Перше, на що святи Отці звертають особливу увагу і чим захоплюються у Христовому Різдві, це велич таїнства воплощення і його значення для цілого людського роду й нашого спасення. Святий Василій Великий († 379) у своїй різдвяній проповіді вчить нас, як сприймати таїнство воплощення: "Христове Різдво, — каже він, — властиве і перше, себто в лоні Вітця від віків, треба в мовчанні почитати. Навіть нашому умові не повинні ми дозволити, щоб досліджував це таїнство. Бо коли ще не було ані часу, ані часового простору, коли ще не було форми вислову, ані свідка-очевидця, ані того, хто б про це оповів, то як може розум утворити собі якесь поняття? Як може тут язик дати вислів для думки? Отець був і Син народився! Не кажи: коли? — а радше остав це питання! Не питай: як? На це нема відповіді! Бо "коли" це поняття часу, а "як" веде нас до тілесного родження... Бог на землі. Бог між людьми, не у вогні і серед голосу труб; не на горі, що димиться, або в темноті, ані в лянній і ревучій бурі даючи закони, але в тілесній появі, лагідний і добрий перебуває з рівними собі. Бог у тілі, не діючий здалека, як у пророків, але злучений з природою, рівною людській природі, щоб у той спосіб через своє тіло, споріднене з нами, привести назад до себе ціле людство". Святий Григорій Богослов († 390) у своєму слові на Христове Різдво так подивляє таїнство воплощення: "Саме Боже Слово, предвічне, невидиме, незбагненне, безтілесне, начало від начала, світло від світла, джерело життя і безсмертя, відбитка первісної краси, печать непереносна, образ незмінний, рішення і Слово Отця, приймає свій вид, носить тіло задля тіла, лучиться з розумною душею задля моєї душі, очищуючи буття, Несотворений твориться, Необнятий обмежується через розумну душу, що є посередником між Богом і земним тілом". Святий Йоан Золотоустий († 407) в одній зі своїх різдвяних проповідей звеличує таїнство Христового Різдва такими словами: "Бачу незвичайне й дивне таїнство: Пастухи наповняють звуками мій слух, голосячи не пустинну пісню, але співаючи небесний гимн. Ангели співають, архангели оспівують, херувими взивають, серафими величають, всі торжествують, бачачи Бога на землі і чоловіка на небесах; Високого — вдоли, за Його планами, а низького — вгорі по Божій любові до людей. Сьогодні Вифлеєм став небом, замість звїзд прийняв співаючих ангелів, а місто сонця незбагненне вмістив Сонце правди. Не питай, як це сталося, бо де Бог хоче, там уступає порядок природи...Що сьогодні зродила його Діва, це знаю, і що Бог зродив Його без часу, в те вірою, але спосіб зродження я навчився почитати мовчанкою..." (Твори, Т. 6, с. 692). А в іншій різдвяній проповіді він каже: "Чи може щось рівнятися з цим празником? Бог на землі, а людина на небі, ангели служать людям, люди спілкуються з ангелами і прочими небесними силами; демони втікають, смерть побита, рай отворений, клятва знята, грїх зник, провини прогнані, істина зійшла на землю. Природа, перед котрою

херувими берегли рай, сьогодні злучилася з Богом" (Твори, Т. 12, с. 787). Святий Атанасій Великий († 373) у своїй науці на Христове Різдво говорить: "І хатина, в якій народила Діва, приймає вид церкви, де жертвником — ясла, служителем — Йосиф, дяконами — пастирі, священниками — ангели, архиереєм — Господь, престолом — Діва, чашами — матірні груди, одіжжю — вочоловічення, віялами — херувими, дискосом — Святий Дух, а Отець — дископокровець". Святий Єфрем Сирин († 373) оспівав таїнство воплощення у гарних, глибоко догматичних різдвяних гимнах. "Це є чиста ніч, — каже він, — що в ній з'явився Чистий, котрий прийшов, щоб нас очистити. Хай ніщо не домішується до наших почувань, що могло б їх заколотити" (Гимн I, 82). "День Твого Різдва поєднав небо й землю, бо в ньому Найвищий зійшов до землян" (Гимн IV, 14). "Всевишній став Дитиною, а в Нім був укритий скарб мудрості" (Гимн IV, 148). "Найвищий кормився молоком Марії тоді коли всі створіння кормилися Його багатством" (Гимн IV, 149). На литійних стихирах вечірні празника співаємо: "Небо й земля нині з'єдналися, бо Христос народився. Нині Бог прийшов на землю і чоловік зійшов на небо. Нині задля людини став видимий тілом зі своєї природи невидимий, тому й ми величаючи, звиваймо до Нього: Слава во вишніх Богу і на землі мир..." Стихира стиховні вечірні каже: "Велике і преславне чудо збулося нині: Діва родить і лоно не зотліває. Слово воплощується і від Отця не відокремлюється, ангели з пастухами славлять, і ми з ними заспіваймо: Слава во вишніх Богу і на землі мир".

ЗНАМЕННІ РИСИ ВОПЛОЧЕННЯ: Друге, чим святі Отці захоплюються у воплощенні Божого Сина, це жертва, смирення й убозтво. "І ось вам знак: — каже ангел до пастухів, — ви знайдете дитя сповите, що лежить у яслах" (Лк. 2, 12). Ті чесноти блиститимуть у цілому його житті, вони підуть з Ним на хрест і до гробу. Святий Атанасій Великий у своїй різдвяній науці кличе: "Хто не заговорить, хто не подивлятиме Господній прихід? Вгорі свободний, а вдоли записаний. Вгорі Син, а вдоли слуга. Вгорі Цар, а вдоли наймит. Вгорі багатий, а вдоли вбогий. Вгорі відбирає поклони, а вдоли платить данину. Вгорі божественний престол, а вдоли польовий вертеп. Вгорі вітцівське незглибиме лоно, а вдоли бездушна мала криївка і ясла. Хто не подивлятиме величі речі вгорі, а малі пелени вдоли. Той, що розв'язує, в'яжеться. Той, що кормить, кормиться. Незбагнутий являється Дитиною. Той, що відчиняє джерела, потребує грудей. Той, що все носить, неказанно носить. Всюдиприсутній, невимовно обмежується. О диво, що за преславні речі!" (Пролог). Святий Йоан Золотоустий, вдумуючись у спосіб воплощення Божого Сина, каже: "Я бачу теслю і ясла. Дитину й пелени, народження з Діви позбавлене всього, що кінчене, все в убозстві, все в бідності. Чи не бачиш ти багатства в цім великім убозстві? Як Він багатий став убогим задля нас? Як Він не мав ні ложа, ні постелі, але був положений у голих яслах? О вбогосте, що служиш за джерело багатства! О безмірне багатство, що має вид убогості!" (Твори, Т. 6, с. 698). Святий Єфрем Сирин закликає нас до наслідування Христової покори й любові: "Сьогодні, коли Бог прийшов до грішників, то хай праведник у своїх думках не виноситься понад грішників. Сьогодні, коли Господь всесвіту прийшов до своїх слуг, то хай і пани понизяться до своїх слуг у любові. Сьогодні, коли Багатий задля нас став убогим, то хай і багатий при своїм столі гостить убогих" (Гимн I, 92-94).

ТАЇНСТВО ВОПЛОЧЕННЯ — ДЖЕРЕЛО НЕБЕСНОЇ РАДОСТІ

Радість превелика, небесна й ангельська це третя особливість, що випромінює з різдвяних проповідей святих Отців та з наших різдвяних богослужінь. Святий Йоан Золотоустий свою першу різдвяну проповідь починає словами невимовної радості й захоплення: "За чим колись тужили праотці, що предсказували пророки і що бажали бачити праведники, те сьогодні сповнилося і

стало дійсністю. Бог з'явився на землі в тілі й оселився між людьми. Тому, мої дорогі, радуймося і веселімося". А в іншій різдвяній проповіді він так висловлює свою радість: "І так, коли всі радуються, то і я хочу радуватися, хочу ликувати, хочу торжествувати. Та я ликую, не граючи на цитрі, ані не рухаю смичком, ані не маю сопілки в руках, ані не запалюю смолоскипа, але замість музичних інструментів приймаю Христові пелени. Вони для мене — надія, вони для мене — життя, вони для мене — спасення, вони для мене — сопілка, вони для мене — цитра" (Твори, Т. 6, с. 698). Святий Григорій Богослов, закликаючи до радості, каже: "Христос у тілі, з трепетом і радістю веселиться, — з трепетом задля гріха, а з радістю задля надії. Хто не поклониться Предвічному? Хто не прославить Останнього? Знову розходиться темрява, знову з'являється світло... Бо я певний, що небесні сили радуються і торжествують сьогодні з нами тому, що вони чоловіколюбиві й боголюбиві". Наші різдвяні богослужіння повні радісних і веселих тонів. На вечірні в часі литії співаємо: "Сьогодні веселяться ангели на небі і радіють люди на землі, грає все створіння, бо народився у Вифлеємі Спаситель Господь, і вся злоба ідоляська зникла, і царствує Христос на віки". На стихирах хвалитних утрени: "Веселіться праведні, — закликає Церква, — небеса радуйтеся, грайте гори, бо народився Христос. Діва наче херувими творить трон, держачи при грудях воплощене Слово-Бога. Пастирі Народженого славлять, мудреці Владиці дари приносять, ангели, співаючи, кличуть: Недослідимий Господи, слава Тобі". Святі Отці й наші різдвяні богослужби не тільки подивляють і величають таїнство воплощення, але й нас закликають, щоб ми разом з Пречистою Дівою Марією, святим Йосифом, з ангелами, пастухами й мудрецьями прийшли і віддали Христові поклін, принесли йому в дар нашу віру й любов. Святий Григорій Богослов у вищезгаданій різдвяній проповіді звертається до нас: "Поклонися Різдву, через котре ти висвободився від вузлів родження. Віддай честь малому Вифлеємові, що тебе знову привів до раю. Стань на коліна перед яслами, через котрі, будши нерозумним, ти оживився Словом... іди із зіркою, принеси з мудрецьями дари: золото, кадило й миро, як Цареві і як Богові, і як умерлому задля тебе. Прославляй з пастухами, ликуй з ангелами, оспівуй з архангелами, щоб утворилось спільне торжество небесних і земних сил". На вечірні празника, величаючи Божу Дитину, співаємо: "Що Тобі принесемо, Христе, який задля нас як чоловік з'явився на землі? Бо кожне Твоє створіння приносить Тобі благодарення: ангели — спів, небо — зізду, мудреці — дари, пастухи — чудо, земля — вертеп, пустина — ясла, а ми — Матір Діву. Предвічний Боже, помилуй нас".

о. Камрій Юліян, ЧСВВ, Пізнай свій обряд. Свічадо, 2004

1. Значення Різдва: Про значення Різдва відомо людству у всьому світі. Хоча, це правда, що Різдво святкується як день народження Христа в цьому світі, але воно також символізує дуже глибоку істину духовного життя. Ісус Христос - це персоніфікація Божества. Він народився в той час, коли на землі панували невігластво, забобони, жадібність, ненависть і лицемірство. Чистота була забута, а моральність була занедбана. У середині цих умов Христос народився, і Він вніс перемену в життя людей. Він дав новий і духовний поворот для життя людини. На землю прийшла зміна. Люди розпочали новий спосіб життя. Настала нова світова ера. Адаже у цьому часі у людини не було думки про Бога або вище духовне життя. Люди жили життям пожадливі, гніву, жадібності, оманливої прихильності, гордості та ревності. Якщо людина повинна вступити в нове життя духовного прагнення, чистоти і відданості, то дух Христа повинен народитися в її серці. Це справжнє

Різдво, коли Божественний елемент починає виражатися в серці людини.

2. Значення Різдва: Відповідь: Справжнє значення Різдва - це любов. В Євангелії від Івана 3: 16-17 сказано: «Бо так полюбив Бог світ, що дав Сина Свого Єдинородного, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав життя вічне, бо Бог не послав Свого Сина на світ, щоб осудити світ, але щоб врятувати світ через нього. "Справжнє значення Різдва - це святкування цього неймовірного акту любові. Справжня різдвяна історія - це історія про те, що Бог став людиною в особі Ісуса Христа. Чому Бог зробив таку річ? Тому що Він любить нас! Чому було потрібно Різдво? Тому що нам потрібен Спаситель! Чому Бог так любить нас? Тому що Він – сам є любов'ю. (1 Івана 4: 8).

Чому ми святкуємо Різдво щороку? З вдячності за те, що Бог зробив для нас, ми пам'ятаємо Його народження, відзначаючи Його пришествя протягом сезону пришествя та його Різдва на Різдво вранці. Ми даємо один одному маленькі подарунки, щоб нагадати собі про постійну любов, яку Бог нам показав, що Він послав Свого Сина, нашого Викупителя, як найчудовіший дар, який коли-небудь давав нам. Справжнє значення Різдва - це любов. Бог любить Своїх і дав нам єдиний шлях - щоб ми провели вічність з Ним. Він дав Свого єдиного Сина, щоб взяти на себе наше покарання за наші гріхи. «Але Бог продемонстрував Свою любов до нас у цьому: коли ми були ще грішниками, Христос помер за нас» (Рим. 5: 8).

P.S. Сьогодні ми говоримо про «збереження Христа на Різдво», але чи ми усвідомлюємо, чому це так важливо?

Якщо ми не сприймаємо історію творіння, ми не цінуємо значення Різдва. І, на жаль, покоління молодих людей навчаються в школах та через засоби масової інформації про еволюційні уявлення нашого походження. Приниження християнства в суспільстві безпосередньо пов'язано з нападом на історію Буття і зростаючою індоктринізацією в хибній історії - що людина є результатом мільйонів років еволюційних процесів. Якщо ми не сприймаємо історію творіння, ми не цінуємо значення Різдва. Послання двох Адамів - це те, чим є наше життя. Але якщо ми хочемо, щоб люди зрозуміли це послання, ми повинні чітко показати їм, що історія Буття є істинною, інакше вони не зрозуміють і не послухають того, що сказано про Боже Дидятко народжене у Вифлеємі.

Українські народні колядки і щедрівки їх зміст і значення
Слово «коляда» походить від назви Нового Року у старинних Римлян (Calendae Januariæ), або просто від лат. слова Collaudo – вихваляю. Отже коляди — це пісні, що вихваляють народженого Христа і ця назва є у всіх слов'янських народів. А «щедрівка» — це наша рідна питома назва, znana лише на українській території і вона стоїть у зв'язку зі «Щедрим», багатим вечором, що в Західній Україні святкується в навечері Йордану. Наші предки вірили, що на переломі зими і весни, коли кінчився старий рік і починався новий, — тоді щедрий бог сонця (Дажьбог) сходив на землю у селянську хату, на господарство, разом з духами померших і віщував свою щедрість і багатий урожай. А «щедрівки» — це ніщо інше, лише первісно були ті чародійні, магічні слова, якими наші предки випрошували у щедрого бога Сонця дати в Новому Році багатство. З приходом християнства на Україну наші предки почали пристосовувати колядки і щедрівки до нової віри і на місце старих богів прийшли Біблійні постаті, на примір рефрен: «Славен єси, ясне Сонечко

на небеси» змінився на: «Славен єси, Наш Милый Боже, на Небеси!» Заки християнська віра вкоренилась в Україні, то пройшли не десятки, а сотки літ. Ще й нині в колядниках, що є в ужиттю, можна найти ось такий рефрен одної коляди церковної:

«Ладо, Ладо, Ладо,
Всьо на світі радо,
Добрий вечір на землі!»

Може не всім відомо, що «Ладо» — це була назва багатой, плодovitoy богині землі. Сьогодні це слово осталося хіба лиш для гармонійного звучання. Українські народні колядки і щедрівки з огляду на зміст можна поділити на чотири груп.

I. Мітологічні. Вони найдавніші. В них є віра в надприродні сили і похвала тим силам. Вони є господарського і скотарського типу. Зразком цієї групи є щедрівка «Щедрик». Вона около 800 літ давня, перейшла багато змін, а в гармонізації композитора Леонтовича стала нині перлиною концертного репертуару. Варто собі її пригадати: «Щедрик, щедрик, щедрівонька
Прилетіла ластівонька,
Сіла собі на віконько,
Стала собі щебетати,
Господаря викликати:
«Вийди, вийди господарю,

II. Другу групу творять Лицарсько-дружинні коляди, з Княжої Доби.

Ось уривок для приміру: «Чи спиш, чи чуєш, пане господарю?

III. Колядки і щедрівки з перевагою уже християнських мотивів. Приймаючи нову віру, наші предки не так то скоро і радо зрікались старої віри. Вони мішали нове зі старим і так повстало так зване «двоєвіря». Особливо тяжко було їм зрозуміти правду про Воплочення Сина Божого і тому зображували собі Біблійні постаті в дуже наглядний, натуралістичний спосіб. Христос Бог і Божа Мати, Св. Петро і Св. Павло сидять на свята у господаря за столом, в полі працюють разом з господарем, як цілком реальні особи. Ось примір: «В полі в полі плужок оре - Щедрый Вечір, добрий вечір
Добрим людям на сей вечір.»

IV. Четверта група: Апокрифічні колядки, щедрівки.

Вони основані на Св. Письмі, але в них поруч Біблійних подій є ще вплетений легендарний елемент і події, що про них в Біблії мало написано. Примір: Подорож Св. Родини до Єгипту була дуже утяжлива. В дорозі через пустинний край вони не мали що їсти. Чим Св. Йосиф і Пресвята Діва з маленьким Ісусом живились? А ось чим. По дорозі вони стрічали овочеві дерева чудесного походження і їх овочами живились. І на цю пам'ятку ставимо на Свят-Вечір ялинки, освічуємо їх, чіпляємо на ялинку чоколядки, овочі для дітей і також під ялинку кладемо дарунки. Як зразок апокрифічних щедрівок наведемо одну, що в прегарній поетичній формі оспіває, як Пресвята Діва врятувала Дитятко Ісуса перед Іродом. Вона в формі діалогу. Цар Ірод питає: «Пресвята Діва, де Христа діла? Мати Божа відповідає: «Занесла Христа в темнії ліси».

Казав же Ірод ліси рубати,
Ліси рубати, Христа шукати.

Колядки і щедрівки є витвором творчого духа українського, народу, вони є частиною народньої словесности, збуджують любов до нашої традиції, а для молоді є дуже цінним виховним засобом. В них увидатнюються яскраво гарні прикмети укр. людини: Працьовитість, гостинність, зичливість, м'якість серця і співучість.